

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pòli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr. za pol leta 1 gold, 70. kr. za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gol 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 15. maja 1889.

Obsseg: Vabilo na občni zbor. — Obdelovanje zemlje za zelenjad. — Naznanilo in razglas. — Naznanilo. — Razne reči. Zemljepisni in narodopisni obrazi. — Govor poslanca Kluna. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Vabilo

gospodom druŹabnikom c. kr. kmetijske
druŹbe kranjske

na občni zbor v Ljubljani
23. dne maja 1889.

(Zbor je v dvorani mestne hiše in se prične ob pol 9. uri
dopoludne.)

Vzpored:

1. Prvomestnik prične zborovanje.
 2. Poročilo o delovanji glavnega odbora l. 1888.
 3. Predložitev druŹbenega računa za leto 1888. in proračuna za leto 1890. (Račun in proračun doloŹljata se gg. druŹabnikom še ob pravem času, razpoloŹena sta pa v pregled v pisarni kmetijske druŹbe).
 4. Volitev druŹbenega predsednika.
 5. Imenovanje tajnika na podlogi § 12. novih druŹbenih pravil.
 6. Volitev treh odbornikov v glavni odbor namesto po druŹbenih pravilih izstopivših gg. odbornikov H. barona Lazarinija, cesarskega svetnika J. Murnika in vodje Frana Povšeta.
 7. Poročila in predlogi odborovi, med njimi tudi predlog, kako ravnati z drevjem, ki je vzgojeno v druŹbeni drevesnici.
 8. Poročila in predlogi podruŹnic.
 9. Nasveti in prosti govori posameznih druŹabnikov.
- Opomba: Glavni odbor vabi vse gospode, ki se bodo udeležili občnega zbora, naj si blagovolijo na dan

zborovanja popoldne ob 4. uri skupno ogledati nasade na druŹbenem poskusnem vrtu.

Glavni odbor c. kr. kmetijske druŹbe kranjske.

V Ljubljani dné 6 maja 1888.

Jos. Fr. Seunig,
podpredsednik

Gustav Pirc,
tajnik.

Obdelovanje zemlje za zelenjad.

Zemljo rahljamo redno na zelenjadnem vrtu z lopato (s štihanjem). Prekopavamo pa bolj površno ter po večkrat na leto na enem in istem prostoru, vselej pa kadar pospravimo z gred dozorelo zelenjad. Vsaka greda mora vse leto biti obsejana ali zasajena, kajti praha škoduje, ker solnce in veter jemljeta zemlji jako vaŹne razhlapajoče se redilne snovi. Na neobdelani zemlji zaredi se hitro tudi plevel, ki je iz mnogih znanih ozirov zelo škodljiv.

Prekopavanje z lopato rahlja zemljo preko 20°/_m globoko; s tem delom moremo tudi, če je potrebno, gnoj spraviti pod zemljo. Kadar gnojimo grede, treba da gnoj precej čez ves prostor raztrosimo, in sicer je najbolje malo prej, predno ga podkopljemo. Takoj podkopavati gnoj priporočam zato, da ne izgubi na zraku razpuhtljivih snovi. — Ako lahko peščene zemlje ne obdelamo pred zimo, potem ne smemo tudi pred spomladjo gnojiti z mešancem, ker se uže čez zimo brez vse koristi pogubi v spodnjo plast.

Ako ni izpraznjenega prostora precej mogoče obsejati ali zasaditi, treba ga vendar prekopati, ker zrahljana zemlja se laŹe navzema vlage, in ker se v taki zemlji razkrajajo redilne snovi hitreje. Tako prekopane

zemlje ni treba nič poravnati, le prav zelo peščeno, apneno in šotasto je precej tudi poravnati in, če treba, tudi nekoliko poteptati; take zemlje ni še enkrat pred setvijo prekopavati, pač pa bolj težko.

Zemljo nadalje rahljamo z okopavanjem. Kolikor je teža, toliko večkrat mora okopana biti; prav zelo lahke peščene zemlje niti ne kaže okopavati. Okopavati in rahljati jo je zlasti po obilnem deževji, kakor hitro se je dovolj osušila.

Večkrat, kadar okopavamo, osipamo ob enem tudi take zelenjadne rastline, katere delajo stranske korenine ob deblih, kakor hitro pridejo debela pod zemljo. Take osipane rastline naredo torej več korenin, vsled teh porabijo več hrane ter se razvijajo uspešneje. Rastline je osipati, kadar rasto najživahneje.

Osipaj tudi take rastline, katere naredo nekoliko korenin nad zemljo, kakor na pr. repa, pesa, itd., za tegadelj, da ohranijo boljši okus. Tudi kolarabe so okusnejše, če je gomolja z zemljo pokrita.

Samo ob sebi je umevno, da je treba tudi pleti. Plevel je vselej s koreninami izrjavati, drugače se razraste, in le težko se ga je potem iznebiti. Tudi ga je pleti, predno plevelne rastline odcveto in naredo seme.

Naznanilo in razglas.

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične 1. dne julija 1889. leta.

S poukom v podkovstvu je združen tudi nauk o ogledovanju živine in mesa. Kdor želi sprejet biti v podkovsko šolo, mora se izkazati:

1. s spričevalom, da se je pri kakem kovaču izučil za kovaškega pomočnika;
2. z domovinskim listom;
3. s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega vedenja, in
4. da zna brati in pisati slovenski.

Ubožni učenci morejo tudi dobiti štipendijo po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilci za štipendije imajo predložiti:

1. ubožni list,
2. spričevalo o poštenem vedenju, in
3. potrdilo, da so delali uže dve leti za kovaške pomočnike. Prošnje z le temi spričevali imajo poslati vsaj do 15. junija glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Šola traja do konca decembra 1889. leta. Kdor dobro prebije preskušnjo, more po postavi iz 1873. leta dobiti patent podkovskega mojstra, ker sedaj ne more nihče brez preskušnje postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec si ima za šolski čas skrbeti le za živež in stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih bolezni, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mescvnihih, zatorej naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Jos. Fr. Seunig,

podpredsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis,

začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 27. in 28. junija t. l., in sicer: 27. junija skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskavali podkovske šole. 28. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri se hočejo podvreči tej skušnji, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do 15. dne junija t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani

dne 6. maja 1889.

Dr. Karol vitez Bleiweis.

Razne reči.

* Nova prikuha. Sej grah kolikor mogoče gosto ob času od meseca marcija do jeseni. Kadar vzraste 6 palcev visok, pa ga poreži in priredi ga v kuhinji kakor špinačo. Kolikor nežnejši so poganjki, toliko boljša je jed. Da imaš vedno svežega graha, moraš ga ob raznih dobah sejati.

* Hrostek grahar je neprijeten gost v grahu ter dela veliko škode. Graharja zatreš najlaže, ako ves piškavi grah, ki plava po vodi, vržeš v ogenj. Posebno pa glej, da ne bodeš takega graha sadil, ampak samo klenega in težkega. Prav pametno ravnaš, ako grah, predno ga spraviš, dobro presušiš, bodi si na peči ali v peči, samo pazi, da ne bode topla nad 45 Celzijevih stopinj. Izkušnja namreč uči, da ličinka ob tej toploti pogine, grah pa ostane vendar še kaljiv.

* Najboljše gnojivo igličavemu drevju ter raznovrstnim cipresam, borovcem, smrekam in drugemu takemu drevju, ki raste po naših lepotičnih vrtih, je voda, v kateri se je dlje časa namakal svež slamnat gnoj govej. Gnojiti lahko pričneš, kakor hitro začne drevje poganjati, in dokler ne dozore poganjki.

* Odrezke in suhljad od sadnega drevja je precej pospraviti s sadovnjakov in vrtov, ker ob gorkem vremenu izleze ves mrčes, ki je bil zaležen, iz tega lesa, ter gre potem na zdravo drevje škodo delat.